

Czytać jak historyk

Dorota Wiśniewska

Karta pracy

Ćwiczenie 1

Na podstawie odpowiedzi z trzeciej kolumny poniższej tabeli zapisz pytania, jakie zada sobie historyk, zanim przystąpi do uważnej lektury źródła A.

	Pytanie	Odpowiedź
1		Maria Turlejska
2		<i>Historia Polski 1864–1945. Materiały do nauczania w klasie XI, w: Historia Polski 1864–1945. Materiały do nauczania w klasie XI, red. Żanna Kormanowa</i>
3		Opracowanie historyczne przeznaczone do użytku szkolnego
4		w 1952 roku
5		1939–1945
6		w Warszawie

7		Przed wszystkim uczniowie szkół średnich, osoby zainteresowane historią Polski, znające język polski
8		Nakładem Państwowych Zakładów Wydawnictw Szkolnych, wyd. I, nakład: 50 000 + III egz. Podręcznik zatwierdzony przez Ministerstwo Oświaty na rok szkolny 1952/53
9		„[...] polska socjolog, historyk, działaczka komunistyczna i publicystka. Była profesorem i wykładowcą w Uniwersytecie Warszawskim, Wojskowej Akademii Politycznej i Uniwersytecie Wrocławskim. Współpracowała z „Polityką”. Jako historyk specjalizowała się w dziejach najnowszych Europy.” ¹

Ćwiczenie 2

Streść w jednym zdaniu (lub równoważniku zdania) każdy akapit źródła A.

Twoja odpowiedź:

-
- -
 -
 -

¹ Maria Turlejska [dostęp 01.09.2021]. Dostępne w Wikipedia, wolna encyklopedia: https://pl.wikipedia.org/wiki/Maria_Turlejska.

-

-

Ćwiczenie 3

Porównaj źródła A i B. Wskaż po dwie różnice w zaprezentowanych w nich faktach oraz w sposobie przedstawienia treści.

Twoja odpowiedź:

Faktografia:

Sposób prowadzenia narracji:

Ćwiczenie 4

Na podstawie źródła C wskaż wydarzenie z historii II wojny światowej, o którym nie wspomina źródło A.

Twoja odpowiedź:

Ćwiczenie 5

Odpowiedz na pytania:

1. Jakie były zamiary ZSRR względem Polaków w świetle źródeł D i E?

Twoja odpowiedź:

2. Jak według źródeł D i E na wkroczenie Armii Czerwonej do Polski zareagowała miejscowa ludność?

Twoja odpowiedź:

Ćwiczenie 6

Podaj dwa powody, dla których można wątpić w wiarygodność źródeł D i E.

Tvoja odpowiedź:

Ćwiczenie 7

Podkreśl źródła, w których niemal na pewno znajdziesz wiarygodne informacje na temat udziału ZSRR w II wojnie światowej. Niektóre pozycje zostały wymyślone na potrzeby zadania.

- A. *Encyklopedia PWN*, dzieło 3000 autorów, konsultantów i recenzentów ze wszystkich polskich instytucji i środowisk naukowych: Polskiej Akademii Nauk, uniwersytetów, akademii, innych szkół wyższych, samodzielnych placówek badawczych, instytucji gromadzenia i weryfikowania danych, muzeów, archiwów, bibliotek.
- B. Kanał na YouTube „Historia bez ściemy – tego nie powie Ci nauczyciel”, autor nieznany.
- C. *Historia Polski XX wieku*, opracowanie zbiorowe, recenzowana monografia naukowa, wydawnictwo uniwersyteckie, rok wyd. 2015.
- D. Korespondencja niemieckiego ministra spraw zagranicznych z 1939 r.
- E. Wikipedia.
- F. „Trybuna Ludu”, organ prasowy Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, numery wrześniowe z lat 1949–1955.
- G. Wspomnienia mieszkańców Białegostoku z lat 1939–1945, spisane zaraz po wojnie.

- H. Audycja radiowa na temat wybuchu II wojny światowej wyemitowana w Polskim Radiu w 1968 r.
- I. Artykuł o kampanii wrześniowej, napisany na podstawie literatury przedmiotu przez studenta historii, opublikowany na popularnym blogu historycznym.
- J. Podcast „Cała prawda o przyczynach wybuchu II wojny światowej”, dostępny na blogu rosyjskiego urzędnika i pasjonata historii, blisko związanego z elitami rządzącymi w Moskwie.

Ćwiczenie 8

Wskaż dwa źródła z poprzedniego ćwiczenia, po które sięgnąłbyś (sięgnęłabyś) w pierwszej kolejności, tj. te według Ciebie najbardziej rzetelne i godne zaufania. Uzasadnij swój wybór.

Twoja odpowiedź:

Źródło 1.

Źródło 2.

Uzasadnienie:

Wyjaśnij, dlaczego wiarygodność niektórych pozycji z poprzedniego ćwiczenia może budzić wątpliwości.

Twoja odpowiedź:
